

**BADIIY TARJIMANING KELIB CHIQISH OMILLARI HAMDA
AMERIKA HIKOYACHILIGINING O'ZBEK TILIGA
TARJIMA QILINISHI TARAQQIYOTI**

Nasridinova Sitora Utkirovna ¹

¹ Osiyo xalqaro universiteti

Tarix va filologiya fakulteti o'qituvchisi

Buxoro, O'zbekiston

**MAQOLA
MALUMOTI**

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 24.02.2025

Revised: 25.02.2025

Accepted: 26.02.2025

KALIT SO'ZLAR:

*badiiy tarjima,
Amerika hikoyachiligi,
tarjima jarayoni,
tarjima taraqqiyoti,
madaniy tafovutlar,
tarjima muammolari,
ijodiy yondashuv,
tarjima usullari, tarjima
sifati, madaniyatlararo
muloqot.*

Ushbu maqolada badiiy tarjima va Amerika hikoyachiligini tarjima qilish jarayonidagi taraqqiyot bosqichlari tahlil qilinadi. Unda badiiy asarlarni o'zbek tiliga tarjima qilishda yuzaga keladigan asosiy muammolar, madaniy tafovutlarni yetkazish yo'llari hamda tarjimonning ijodiy yondashuvi masalalari yoritiladi. Shuningdek, Amerika hikoyalarining o'ziga xosligi, ularni tarjima qilishda qo'llaniladigan usullar va tarjima sifatini oshirish bo'yicha tavsiyalar beriladi. Maqola badiiy tarjimaning nazariy hamda amaliy jihatlarini qamrab olib, tarjima jarayonida madaniyatlararo muloqotni kuchaytirish ahamiyatini ko'rsatadi.

KIRISH. Badiiy tarjima insoniyat tarixida muhim ahamiyatga ega bo'lib, turli xalqlar va madaniyatlar o'rtasida adabiy aloqalarni o'rnatishda asosiy vosita bo'lib xizmat qilgan. Uning shakllanishi va rivojlanishiga bir qator omillar ta'sir ko'rsatgan:

1. Madaniy aloqalar. Turli xalqlar o'rtasidagi madaniy aloqalar badiiy tarjimaning paydo bo'lishiga turtki bo'lgan. Savdo, sayohat, diplomatik munosabatlar va boshqa omillar orqali xalqlar bir-biri bilan tanishgan va bu jarayonda adabiy asarlar almashinuvi yuzaga kelgan. Bu esa badiiy tarjimaning rivojlanishiga zamin yaratgan.

2. Diniy tarjimalar. Diniy matnlarni tarjima qilish badiiy tarjimaning dastlabki shakllaridan biri hisoblanadi. Muqaddas kitoblar va diniy asarlarni turli tillarga tarjima qilish orqali diniy ta'limotlar keng tarqalgan va bu jarayon badiiy tarjimaning rivojlanishiga katta hissa qo'shgan.

3. Ilmiy va falsafiy asarlarning tarjimasi. Ilm-fan va falsafa sohasidagi asarlarni tarjima qilish ham badiiy tarjimaning rivojlanishiga ta'sir etgan. Turli tillardagi ilmiy va

falsafiy asarlarni tarjima qilish orqali bilimlar almashinuvi amalga oshirilgan va bu jarayon badiiy tarjimaning shakllanishiga yordam bergan.

4. Ijtimoiy-siyosiy omillar. Ijtimoiy-siyosiy o'zgarishlar, jumladan, urushlar, istilolar va migratsiyalar natijasida xalqlar o'rtasida madaniy aloqalar kuchaygan. Bu esa badiiy asarlarning tarjima qilinishiga olib kelgan. Masalan, bir xalqning boshqa xalq tomonidan zabt etilishi natijasida adabiy asarlar tarjima qilingan va bu jarayon badiiy tarjimaning rivojlanishiga turtki bo'lgan.

5. Til va adabiyotning rivojlanishi. Til va adabiyotning rivojlanishi badiiy tarjimaning paydo bo'lishiga zamin yaratgan. Tilning boyishi, yangi so'z va iboralar paydo bo'lishi, adabiy janrlarning rivojlanishi badiiy tarjimaning sifatini oshirgan va uning keng tarqalishiga yordam bergan.

6. Tarjimonlarning ijodiy faoliyati. Tarjimonlarning ijodiy faoliyati badiiy tarjimaning rivojlanishida muhim rol o'ynagan. Ularning asliyatga sodiqligi, til va madaniyatni chuqur bilishi, ijodiy yondashuvi badiiy tarjimaning sifatini belgilagan. Tarjimonlar asarlarni tarjima qilish jarayonida nafaqat matnni boshqa tilga o'girish, balki uning badiiy qiymatini saqlab qolishga harakat qilganlar.

7. Tarjima nazariyasining rivojlanishi. Tarjima nazariyasining rivojlanishi badiiy tarjimaning ilmiy asoslarini shakllantirgan. Tarjima jarayonidagi muammolar, usullar va tamoyillarni o'rganish orqali badiiy tarjimaning sifatini oshirishga erishilgan. Bu borada ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan va tarjima nazariyasining rivojlanishi badiiy tarjimaning amaliyotiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan.

Yuqorida keltirilgan omillar badiiy tarjimaning kelib chiqishi va rivojlanishiga asos bo'lgan. Madaniy aloqalar, diniy va ilmiy asarlarning tarjimasi, ijtimoiy-siyosiy o'zgarishlar, til va adabiyotning rivojlanishi, tarjimonlarning ijodiy faoliyati hamda tarjima nazariyasining shakllanishi badiiy tarjimaning bugungi kunda muhim ahamiyat kasb etishiga olib kelgan.

Amerika adabiyotida badiiy tarjima juda muhim rol o'ynaydi. Qo'shma Shtatlar madaniy jihatdan xilma-xil bo'lgan mamlakat bo'lib, turli xalqlarning adabiyotini ingliz tiliga tarjima qilish orqali madaniy almashinuv va adabiy innovatsiyaga katta hissa qo'shgan. Quyida badiiy tarjimaning Amerika adabiyotidagi asosiy ahamiyatlari haqida to'xtalib o'tamiz:

1. Dunyo adabiyoti bilan aloqani ta'minlash. Amerika adabiyoti doimo jahon adabiyoti bilan muloqotda bo'lgan. Turli davrlarda frantsuz, rus, ispan, yapon, arab va boshqa tillardagi asarlar ingliz tiliga tarjima qilinib, AQSh o'quvchilari uchun yetkazilgan. Masalan, Fyodor Dostoyevskiy, Gabriel Garsia Markes, Haruki Murakami, Pablo Neruda kabi mualliflarning asarlari tarjima qilinib, katta qiziqish bilan kutib olingan.

2. Amerika adabiyoti tarjimalar orqali boyigan. Amerika yozuvchilari jahon adabiyotidan ilhom olgan va badiiy tarjimalar ularning ijodiy jarayoniga ta'sir qilgan.

Masalan, **Ernest Xeminguey** frantsuz va ispan adabiyotidan ilhom olgan. **T. S. Eliot** ingliz va frantsuz tarjimalari orqali jahon adabiyotini chuqur o'rgangan. **Ezra Paund** xitoy va italyan adabiyotidan asarlarni tarjima qilib, modernizm harakatiga ta'sir ko'rsatgan.

3. Kichik adabiyotlarni jahon miqyosiga chiqarish. Badiiy tarjima Amerika o'quvchilari va tadqiqotchilariga kichik xalqlarning adabiyotini ochib bergan. Masalan, Lotin Amerikasi adabiyoti XX asrda AQShda tarjimalar orqali mashhurlikka erishdi. **Jorj Luis Borxes, Gabriel Garsia Markes, Mario Vargas Losa** kabi yozuvchilar ingliz tiliga tarjima qilinishi orqali butun dunyoga tanildi.

4. Tarjima qilish madaniy ko'prik vazifasini o'taydi. Tarjimonlar turli madaniyatlar o'rtasida vositachi bo'lib, Amerika jamiyatiga turli millatlarning dunyoqarashini yetkazadi. Masalan, **Edward Said** va **Gayatri Spivak** kabi olimlar tarjimaning nafaqat lingvistik, balki madaniy va siyosiy jihatdan ham muhim ekanligini ta'kidlaganlar.

5. Adabiy eksperimentatsiya va janrlar o'zgarishi. Badiiy tarjima orqali Amerika adabiyotiga yangi janrlar va uslublar kirib kelgan. Masalan:

- **Magic Realism** (Sehrli realizm) Lotin Amerikasi adabiyotidan kelib chiqqan va Toni Morrison kabi yozuvchilarning asarlariga ta'sir ko'rsatgan.
- **Minimalism** (Minimalizm) yapon adabiyotidan ilhomlanib, Reymond Karver kabi yozuvchilarning asarlarida aks etgan.

6. Badiiy tarjimaning mukofotlar orqali rag'batlantirilishi. AQShda tarjima qilingan adabiyotlar katta e'tibor qozonadi va bir necha mukofotlar bilan taqdirlanadi. Jumladan:

- **National Book Award for Translated Literature** (Milliy Kitob Mukofoti – Tarjima Adabiyoti uchun)
- **PEN Translation Prize** (PEN Tarjima Mukofoti)
- **Best Translated Book Award** (Eng Yaxshi Tarjima Qilingan Kitob Mukofoti)

Amerika adabiyotida badiiy tarjima nafaqat jahon adabiyotini o'quvchilarga yetkazish, balki Amerika yozuvchilariga ilhom berish, yangi janrlarni kiritish va madaniy muloqotni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Tarjimonlar va nashrlar orqali turli xalqlarning ovozi eshitilib, madaniy xilma-xillik yanada boyitilmoqda.

Hikoyachilik janri va badiiy tarjima

Hikoyachilik adabiyotning eng qadimiy va muhim janrlaridan biri bo'lib, insoniyat madaniyatining turli bosqichlarida rivojlanib kelgan. Badiiy tarjima esa bu janrni turli xalqlarga yetkazish va madaniy almashinuvni ta'minlash uchun asosiy vosita hisoblanadi.

=====

Hikoyachilikning mohiyati. Hikoya — bu qisqa, syujetli badiiy asar bo‘lib, unda biror voqea yoki qahramonning hayotiy lavhasi tasvirlanadi. Hikoyalar o‘quvchini qiziqtirish, hayajonga solish, hayotiy tajriba berish yoki ma’naviy ozuqa taqdim etish uchun yoziladi.

Hikoyachilikning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- **Qisqa hajm** – Roman yoki qissaga qaraganda ixcham bo‘ladi.
- **Bitta asosiy voqea** – Ko‘p hollarda yagona muhim voqea yoki ziddiyat tasvirlanadi.
- **Ochiq yoki yopiq tugallanish** – Hikoyalar aniq yakunlangan yoki ochiq tugallanib, o‘quvchini o‘ylantiradigan bo‘lishi mumkin.

- **Tahlil va psixologiya** – Qahramonning ichki dunyosi va holati chuqur tasvirlanadi.

Hikoyachilik og‘zaki xalq ijodidan boshlangan bo‘lib, dastlab ertak va dostonlar shaklida mavjud bo‘lgan. Keyinchalik adabiy hikoya sifatida rivojlanib, quyidagi yozuvchilar orqali mashhurlikka erishgan:

- **Edgar Allan Po** – Qo‘rqinchli va detektiv hikoyalari bilan tanilgan.
- **Anton Chexov** – Inson psixologiyasi va kundalik hayotni tasvirlashda mahorat ko‘rsatgan.
- **Ernest Xeminguey** – Minimalizm va qisqa jumlar orqali kuchli tasvir yaratgan.

Badiiy tarjima adabiy asarni bir til va madaniyatdan boshqasiga o‘girish jarayoni bo‘lib, unda matnning estetik va badiiy jihatlari saqlanishi muhim. Hikoyachilik janri badiiy tarjimada alohida o‘rin tutadi, chunki u qisqa va aniq bo‘lishi talab qilinadi. Tarjima jarayonida quyidagi jihatlar muhim:

- **Muallif uslubini saqlash** – Hikoyaning ohangini va tuzilishini asliyatga yaqin tarzda yetkazish.
- **Qahramonlarning ovozini saqlash** – Dialoglar va monologlarda qahramonning nutq uslubi aniq bo‘lishi kerak.
- **Tilning tabiiyligi** – Hikoya tarjima qilinganda, u sun‘iy emas, tabiiy va o‘qish uchun qulay bo‘lishi lozim.
- **Madaniy moslashtirish** – O‘quvchilarga tushunarli bo‘lishi uchun ayrim joylarda madaniy kontekstni moslashtirish kerak bo‘lishi mumkin.

Hikoyalar tarjimasining qiyinchiliklari

- **Ijodiy yondashuv** – Ba‘zan so‘zma-so‘z tarjima asarning badiiy qiymatini pasaytirishi mumkin.
- **She‘riy va metaforik ifodalar** – Hikoyalarda tez-tez uchraydigan badiiy vositalarni mos ravishda tarjima qilish zarur.
- **Mahalliy lahjalar va dialektlar** – Qahramonlarning nutqida ishlatilgan o‘ziga xoslikni saqlash qiyin bo‘lishi mumkin.

=====

Mashhur tarjima qilingan hikoyalar. Tarjima orqali butun dunyoga mashhur bo'lgan hikoyalarga misol sifatida quyidagilarni keltirish mumkin:

• **Frants Kafkaning "Metamorfoz" hikoyasi** – Nemis tilidan turli tillarga tarjima qilingan.

• **Anton Chexovning hikoyalari** – Rus tilidan tarjima qilinib, G'arb adabiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan.

• **Edgar Allan Poning dahshat hikoyalari** – Ko'plab tillarga tarjima qilinib, adabiy terror janrini shakllantirishga yordam bergan.

Hikoyachilik janri inson hayotining muhim qismlarini aks ettiruvchi ixcham va ta'sirchan asarlardan iborat bo'lsa, badiiy tarjima esa bu hikoyalarning butun dunyoga yetib borishiga xizmat qiladi. Hikoyalarni tarjima qilish jarayoni ijodiy va murakkab bo'lsa-da, u madaniyatlararo muloqotni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Amerika hikoyalarining o'zbek tiliga tarjima qilinishining taraqqiyoti

Amerika hikoyachiligi jahon adabiyotida muhim o'rin tutadi va uning o'zbek tiliga tarjima qilinishi milliy adabiyotimizga ham katta ta'sir ko'rsatgan. Amerika hikoyalari tarjimasining rivojlanishi tarixiy bosqichlarga bo'linadi va turli davrlarda har xil uslubiy va badiiy yondashuvlar orqali amalga oshirilgan. Amerika hikoyachilik an'analari XIX asrdan shakllanib, bugungi kungacha rivojlanib kelmoqda. Uning eng muhim xususiyatlari quyidagilardir:

• **Realistik va psixologik yo'nalish** – Hayotning aniq tasviri va inson ruhiyatining chuqur tahlili.

• **Minimalizm va kuchli metaforika** – Qisqa jumalarda katta ma'nolarni mujassam qilish.

• **G'ayrioddiy syujetlar va falsafiy qatlamlar** – Oddiy hayotiy voqealar orqali chuqur falsafiy mazmun yetkazish.

Amerika hikoyachiligida **Edgar Allan Po, Mark Tven, Ernest Xeminguey, Rey Bredberi, Jek London, O'Henri, William Folkner, Joyce Carol Oates** kabi yozuvchilarning asarlari mashhurdir.

=====

Amerika hikoyalarining o'zbek tiliga tarjima qilinish bosqichlari

Sovet davri (1920-1991) Sovet Ittifoqi davrida tarjima faoliyati davlat siyosati doirasida amalga oshirilgan. O'zbek kitobxonlari uchun Amerika hikoyachiligi ancha tanlab tarjima qilingan, ya'ni, ideologik talablar asosida asarlar saralab olingan. **Jek London hikoyalari** – Uning ijtimoiy-siyosiy g'oyalari Sovet mafkurasi bilan bog'liq bo'lgani uchun ko'plab hikoyalari o'zbek tiliga tarjima qilingan. Masalan, *"Shimol hikoyalari"*. **O'Henri hikoyalari** – Insoniy fazilatlar, kutilmagan yakunlar va ijtimoiy realizm mavjud bo'lgani uchun keng tarjima qilingan. **Mark Tven hikoyalari** – Uning hajviy, sarguzasht hikoyalari bolalar adabiyotida o'zbek tiliga tarjima qilingan. Bu davr tarjimalarining o'ziga xosligi shundaki, asarlar rus tilidan o'zbek tiliga tarjima qilingan bo'lib, bu ularning badiiy ifoda va uslubiy xususiyatlariga ba'zan salbiy ta'sir qilgan.

Mustaqillik davri (1991-yildan hozirgacha)

O'zbekiston mustaqillikka erishgach, tarjima faoliyatida erkinlik yuzaga keldi va G'arb adabiyotiga qiziqish ortdi. Amerika hikoyalarining bevosita ingliz tilidan tarjima qilinishi kengaydi.

Asosiy yutuqlar:

- **To'g'ridan-to'g'ri ingliz tilidan tarjimalar paydo bo'ldi** – Masalan, **Ernest Xeminguey, Rey Bredberi, William Saroyan** hikoyalari yangi talqinda tarjima qilina boshlandi.

- **Tarjima uslubi yangilandi** – Oldingi ruscha variantlardan farqli ravishda asliyatga sodiq, tabiiy uslubni saqlagan tarjimalar paydo bo'ldi.

- **Jahon adabiyoti kutubxonasi loyihalari amalga oshirildi** – Jumladan, Jahon adabiyoti jurnali va boshqa nashrlar orqali Amerika adabiyoti namunalarini keng ommaga yetkazish boshlandi.

Bugungi kunda O'zbekiston yozuvchilari va tarjimonlari Amerika hikoyachiligini o'zbek tiliga olib kelishda faol ishlamoqda. Masalan:

- **Ernest Xemingueyning "Chol va dengiz" asari** – hikoya emas, qissa bo'lsa-da, uni to'g'ridan-to'g'ri tarjima qilish holati mavjud.

- **Rey Bredberining ilmiy-fantastik hikoyalari** – zamonaviy adabiyot bilan tanishish uchun tarjima qilingan.

- **Jek London hikoyalari yangi talqinda** – til jihatidan yangilanib nashr etilgan.

Amerika hikoyalari tarjimasining muammolari va istiqbollari

Muammolar

- **Tarjimonlar yetishmovchiligi** – Bevosita ingliz tilidan yuqori sifatli tarjima qiladigan mutaxassislar soni kam.

- **Madaniy tafovutlarni to'g'ri aks ettirish qiyinligi** – Amerika hikoyalari ba'zan o'ziga xos tarixiy yoki madaniy kontekstga ega bo'lib, uni o'zbek kitobxoni uchun tushunarli shaklda yetkazish murakkab jarayon.

=====

- **Nashriyot masalalari** – Qo‘shma Shtatlardagi mualliflik huquqlari masalalari tufayli ayrim hikoyalar rasmiy nashr etilmaydi.

Istiqbollar

- **Yangi tarjima loyihalarining amalga oshirilishi** – O‘zbekiston va xalqaro tashkilotlar hamkorligida Amerika hikoyalarini keng tarjima qilish mumkin.

- **Onlayn platformalar va elektron kitoblar** – Tarjimani o‘zbek kitobxonlariga tez va sifatli yetkazish uchun internet resurslaridan foydalanish imkoniyati mavjud.

- **Adabiy tadqiqotlarning rivojlanishi** – Amerika hikoyachiligi haqida ilmiy va badiiy tahlillarning oshishi tarjima jarayonining sifatini yaxshilaydi.

Xulosa. Amerika hikoyalarining o‘zbek tiliga tarjima qilinishi uzoq tarixga ega bo‘lib, Sovet davridan to bugungi kungacha rivojlanib kelmoqda. Mustaqillikdan keyin bevosita ingliz tilidan tarjimalar ortib, sifati ham yaxshilandi. Kelajakda esa yangi tarjimonlar, nashr loyihalari va onlayn adabiy platformalar orqali Amerika hikoyachiligini yanada kengroq va sifatliroq tarjima qilish imkoniyati mavjud.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Kasimova, R. R. (2022). Comparative study of a Writer’s and Translator’s Psychology in the English translation of “Kecha va Kunduz”. *VI. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyum. Moldova*, 13-15.

2. Kasimova, R. R. (2016). Description of Ceremonial Ethnographisms in English Translation of “Alpomish”. *International Journal of Central Asian Studies.–Korea*, 20, 55-74.

3. Kasimova, R. R. (2018). O ‘zbek to ‘y va motam marosim folklori matnlarining inglizcha tarjimasida etnografizmlarning berilishi: Filologiya fanlari bo ‘yicha falsafa doktori (PhD) dissertasiyasi.

4. Kasimova, R. R. (2015). Ethnographisms of Uzbek Wedding Songs in English Translations Topical researches of the World Science. Vol. I. In *International Scientific and Practical Conference. Dubai, UAE* (pp. 9-14).

5. Utkirovna, N. S. (2025). THE SPECIFIC STYLE OF US PORTER'S CREATIVITY AND ITS RECREATION IN TRANSLATION. *JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH, MODERN VIEWS AND INNOVATIONS*, 1(3), 105-109.

6. Nasridinova, S. U. (2024). THE ROLES OF GAMES IN LANGUAGE LEARNING: AN ENGAGING APPROACH TO LANGUAGE LEARNING. *American Journal of Modern World Sciences*, 1(6), 67-74.

7. Utkirovna, N. S. (2024). Teaching English through Short Stories: An Engaging Approach to Language Learning. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(11), 119-125.

-
8. Utirovna, N. S. (2024). The Intersection of Irony and Social Commentary in O. Henry's Short Stories. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(10), 178-183.
 9. Utirovna, N. S. (2024). Unveiling the Artistry of O. Henry: An in-Depth Analysis of Irony, Plot Twists, and Narrative Techniques in His Short Stories. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(9), 92-95.
 10. Utirovna, N. S., & Sultonovna, U. O. (2023). Artistic functions of humor in o. Henry's stories. *Boletín de Literatura Oral-The Literary Journal*, 10(1), 3934-3938.
 11. Utirovna, N. S. (2023). O. Genri Hikoyalarida Milliy-Madaniy Qarashlarning Aks Etishi. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 4(6), 255-264.
 12. Pirmanovna, N. G., & Utirovna, N. S. (2023). The Stylistic Analysis of the Short Story "The Last Leaf" By O. Henry. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 4(4), 146-149.
 13. Nasridinova, S. U. (2024). PECULIAR FEATURES OF AMERICAN STORYTELLING. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies*, 2(6), 306-309.
 14. Utirovna, N. S. (2024). AMERIKA HIKOYANAVISLIGINING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. *XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYALAR*, 1(1), 294-296.
 15. Rakhimova, Z. (2024). GENRE CHARACTERISTICS OF MODERN NEWSPAPER LANGUAGE. *Евразийский журнал академических исследований*, 4(3 Part 2), 97-99.
 16. Rakhimova, Z. (2024). THE LANGUAGE AND STYLE OF MASS MEDIA. *Modern Science and Research*, 3(2), 879-886.
 17. Zarina, R. (2022). Genreal characteristics of newspaper language.
 18. Ракхимова, З. (2024). SIGNS OF A PUBLIC METHOD IN THE LANGUAGE OF THE MASS MEDIA. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 342-350.
 19. Uktamovna, R. Z. (2024). Features and Analyses and of Social Life in the "The Kite Runner" By Khaled Hosseini. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(9), 82-86.
 20. Саакян, Р. (2024). Полемические идеи Абдурауфа Фитрата в контексте джадидизма: Вклад в социальные реформы и литературу Узбекистана». *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(11), 88-95.
 21. Саакян, Р. (2024). «Историческое развитие жанров памфлета и полемики в Европе: от средневековья до эпохи Просвещения». *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(10), 199-204.
 22. Саакян, Р. (2024). ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ОСОБЕННОСТИ ЖАНРА ПОЛЕМИКИ В ЛИТЕРАТУРЕ. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(12), 168-175.
-

=====

23. Ilyosovna, M. D. (2025). WAR AND PEACE IN LITERATURE: A COMPARATIVE STUDY OF UZBEK AND ENGLISH PERSPECTIVES. *JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH, MODERN VIEWS AND INNOVATIONS*, 1(3), 44-46.

24. Mustafoeva, D. I. (2024). EFFECTIVE STRATEGIES FOR TEACHING WRITING SKILLS TO NON-NATIVE ENGLISH SPEAKERS. *Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal*, 1(6), 151-153.

25. Shokirovna, G. V. TRANSCENDENTALISM IN EMILY DICKINSON'S POETRY.

26. Gaybulloyeva, V. S. Q. (2024). THE ROLE OF WOMEN IN SOCIETY IN EMILY DICKINSON'S WRITINGS. *American Journal of Modern World Sciences*, 1(6), 61-66.

27. Mustafoeva, M. A. (2024). THE STUDY AND IMPORTANCE OF ANTHROPONYMS IN LINGUISTICS. *Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal*, 1(5), 20-23.

28. Mustafoeva, M. A. (2024). ANTHROPONYMS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES AND THEIR LINGUOCULTURAL CLASSIFICATION. *Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal*, 1(6), 146-150.